

Informacija o obrazovanju Nacionalnog savjeta za turizam

Razvoj turizma predstavlja jedan od strateških pravaca u daljem unaprjeđenju crnogorske ekonomije i privrede.

U periodu do 2019. godine, u sektoru turizma je, iz godine u godinu, bilježeno povećanje broja turista i noćenja, investicija, i u konačnom ostvarenih prihoda. Shodno izvještaju Svjetskog Savjeta za putovanja i turizam (WTTC), u 2019. godini u Crnoj Gori, ukupni (direktni i indirektni) doprinos turizma bruto domaćem proizvodu (BDP) iznosio je 30,9% i zaposlenosti 31,9%, dok je učešće turizma u ukupnom izvozu iznosilo 52,6%.

Sa aspekta poslovanja u turizmu, period nakon marta 2020. godine, kada je proglašena pandemija Covid-19, pa do početka 2022. godine, kada su započela ratna dešavanja u Ukrajini, može se okarakterisati kao period sanacije poslovanja, zatim pružanja podrške Vlade turističkoj privredi u cilju održavanja likvidnosti i očuvanja radnih mjesta, kao i početka oporavka.

U pravcu obezbjeđenja uslova za dalje, što kvakitetnije poslovanje turističke privrede, Vlada Crne Gore je, shodno opredjeljenju za kontinuirani održivi razvoj turizma sa fokusom na efikasno korišćenje resursa, uz promociju Crne Gore kao zelene, pametne, održive i odgovorne turističke destinacije, na sjednici od 17. marta 2022. godine, usvojila Strategiju razvoja turizma Crne Gore 2022-2025. godine s Akcionim planom.

Strateški cilj glasi: "Investicionim ulaganjima i formalizacijom turističkog prometa, Crna Gora se afirmiše kao globalno prepoznata turistička destinacija sa smanjenom sezonalnošću poslovanja, umjerenijim regionalnim disbalansom i prioritizacijom turizma u razvojnim politikama".

U strateškom Akcionom planu za 2022. godinu, jedna od osnovnih aktivnosti odnosi se na formiranje Nacionalnog savjeta za turizam. Pored navedene, u okviru Akcionog plana, definisane su i aktivnosti u pravcu prevazilaženja prepoznatih izazova bržem razvoja turizma, a koji se odnose na: nezadovoljavajuće stanje turističke infra i supra strukture, saobraćajne i energetske infrastrukture, zatim na vodosnabdijevanje, pitanje odlaganja, separacije i reciklaže otpada, nerealizovane investicione projekte, regionalnu neujednačenost turističke ponude, izražen stepen sezonalnosti i visok udio "sive" zone u poslovanju turističke privrede, nezadovoljavajući nivo kvaliteta kadra u turizmu, neadekvatan, neažuran i nepotpun obuhvat statističkih pokazatelja turističkog prometa, nezadovoljavajući odnos osnovnih i komplementarnih smještajnih kapaciteta i nedovoljan broj visoko-kvalitetnih hotelskih objekata, kao i ograničen učinak promotivno - marketinških aktivnosti.

Iz navedenog se jasno prepoznaje složenost turističkog proizvoda, odnosno činjenica da se turistički proizvod sastoji od brojnih segmenata i da su u njegovo formiranje, direktno i indirektno, uključeni brojni akteri.

Kako bi se obezbijedila što bolja sinhronizacija rada svih učesnika u stvaranju turističkog proizvoda, neophodno je oformiti tijelo – Nacionalni savjet za turizam, koje će koordinirati njihove aktivnosti i usmjeravati ih u pravcu realizacije strateškog cilja.

Nacionalni savjet za turizam, između ostalog, ima za zadatak da podstiče implementaciju definisanih strateških pravaca razvoja turizma u Crnoj Gori, zatim da koordinira i prati realizaciju strateških projekata i dokumenata iz oblasti turizma u pravcu održivog upravljanja destinacijom, kao i da inicira donošenje novih ili izmjene i dopune važeće zakonske i podzakonske regulative radi stvaranja boljeg normativnog i institucionalnog okvira za turistički razvoj u skladu sa međunarodnim propisima i standardima.

Cilj svih aktivnosti je da Crna Gora u 2025. godini bude globalno prepoznata turistička destinacija, koja na održiv način upravlja destinacijom, kreirajući inovativan, zelen i inkluzivan turistički proizvod, utičući na povećanje turističke potrošnje, smanjenje sezonalnosti i regionalne neujednačenosti, sa ciljem podizanja nivoa životnog standarda lokalnog stanovništva i satisfakcije turista.

U konačnom, rezultat rada Nacionalnog savjeta za turizam treba da se ogleda u značajnim pozitivnim, multiplikativnim efektima razvoja turizma na makro-ekonomiju države, obezbjeđujući stabilan izvor prihoda za budžet, kako na nacionalnom, tako i na nivou lokalnih zajednica, zatim u smanjenju poslovanja u "sivoj" zoni, povećanju zaposlenosti, podizanju životnog standarda stanovništva, uravnoteženijem regionalnom razvoju, uz kontinuirano unaprijeđenje globalne prepoznatljivosti Crne Gore kao turističke destinacije.

Kako bi se navedeni cilj i ostvario, od izuzetne važnosti je uloga Nacionalnog savjeta za turizam koja se odnosi na podizanje opšteg nivoa svijesti o značaju turizma za privredu, na dobrobit stanovništva Crne Gore, a na zadovoljstvo turista.

Naime, Nacionalni savjet za turizam, odnosno njegova uloga "Vlade u užem sastavu", treba da obezbijedi maksimalnu posvećenost razvoju turizma od strane svih institucija koje su od najvećeg uticaja odnosno čiji je doprinos najveći u procesu razvijanja i održavanja kvalitetnog turističkog proizvoda Crne Gore.

Na taj način, Nacionalni savjet će obezbijediti važne preduslove za kontinuirane pozitivne efekte turizma na ukupnu privredu Crne Gore, i za razvoj turizma koji će predstavljati važnu i stabilnu razvojnu polugu i za njemu komplementarne privredne djelatnosti.

Kada je riječ o usklađenosti ciljeva Nacionalnog savjeta za turizam sa postojećim strategijama ili programima, važno je istaći sledeće:

- aktivnosti Nacionalnog savjeta, pored ostalog, odnose se na unapređenje uslova za održivi razvoj turizma, čime se uspostavlja usklađenost sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine, kao krovnog dokumenta za održivi razvoj. Takođe, aktivnosti Nacionalnog savjeta su usmjerene na povezivanje turizma i ostalih privrednih djelatnosti čime se pospješuje preduzetništvo (unapređenje poslovanja mikro, malih i srednjih preduzeća, otvaranje i širenje porodičnih biznisa), što predstavlja usklađenost sa strateškim dokumentima kojima se tretiraju regionalni razvoj i smanjenje siromaštva u Crnoj Gori. Osim toga, s obzirom da je turizam radno intenzivna djelatnost u kojoj gro radne snage čini ženska populacija, uspostavlja se korelacija sa strateškim dokumentima koja se odnose na podsticanje ženskog preduzetništva. Posebno značajne su aktivnosti Nacionalnog savjeta kojim se akcentira unapređenje turističke ponude na Sjeveru Crne Gore, čime se stvaraju pretpostavke za otvaranje novih radnih mjesta i uspostavlja se usklađenost sa strateškim dokumentima koji se tiču zaustavljanja depopulacije lokalnih zajednica u ovom regionu, tj. smanjenje migratornih kretanja, prvenstveno mladih ljudi sa Sjevera ka Primorju.

Radom Nacionalnog savjeta koji se odnosi, pored ostalog, i na unapređenje poslovnog ambijenta, dopriniće se uspješnijem poslovanju SME sektora, što podrazumijeva, prvenstveno, poslovanje sa sve manjim brojem barijera uz sve veće mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta. Osim toga, rad Savjeta će se odnositi i na poboljšanje aktivnosti u pravcu poštovanja zakonskih odredbi čime će se doprinijeti smanjenju poslovanja u "sivoj" zoni i uspostavljanju "zdrave" konkurencije u radu poslovnih subjekata u sektoru turizma i ugostiteljstva.

Na taj način, unapređuje se konkurentnost pružaoca turističkih i ugostiteljskih usluga, što u krajnjem znači povećanje turističkog prometa, odnosno povećanje direktnih i namjenskih prihoda od turizma koji se dijelom usmjeravaju i u budžet Crne Gore, doprinoseći njegovoj stabilnosti.

Radom Nacionalnog savjeta za turizam rukovodiće predsjednik Vlade, njegov zamjenik je ministar ekonomskog razvoja i turizma, a sekretar Savjeta je državni sekretar za turizam.

U cilju realizacije zadataka Nacionalnog savjeta, predviđen je njegov rad u kontinuitetu, uz mogućnost formiranja radnih grupa/tijela, i angažovanja ekspertskih timova/pojedinaca za rad u određenim oblastima od značaja za brži i efikasniji razvoj turizma u Crnoj Gori.

Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva Nacionalnog savjeta su stepen realizacije mjera i aktivnosti iz akcionih planova strateških dokumenata za razvoj turizma, parametri ostvarenog turističkog prometa, kao i učešće turizma u bruto domaćem proizvodu i ukupnoj zaposlenosti.

Dakle, s obzirom na značaj turizma kao privredne djelatnosti, odnosno imajući u vidu njegove multiplikativne pozitivne efekte na makroekonomskom nivou, neophodno je unaprijediti stepen koordiniranja rada svih učesnika, direktnih i indirektnih, u formiranju turističkog proizvoda i to formiranjem Nacionalnog savjeta za turizam, kao savjetodavnog tijela Vlade Crne Gore.

Na osnovu člana 27 Poslovnika Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O OBRAZOVANJU NACIONALNOG SAVJETA ZA TURIZAM**

Član 1

Obrazuje se Nacionalni savjet za turizam (u daljem tekstu: Nacionalni savjet), kao savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Član 2

Izrazi koji se u ovoj odluci koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Nacionalni savjet čine:

- 1) predsjednik Vlade;
- 2) potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem;
- 3) ministar ekonomskog razvoja i turizma;
- 4) ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma;
- 5) ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
- 6) ministar finansija;
- 7) ministar unutrašnjih poslova;
- 8) ministar kapitalnih investicija;
- 9) ministar zdravlja;
- 10) ministar kulture i medija;
- 11) ministar prosvjete;
- 12) državni sekretar (resor turizma) u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma;
- 13) generalni direktori za resor turizma u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma;
- 14) direktor Nacionalne turističke organizacije Crne Gore;
- 15) direktor Uprave za inspeksijske poslove;
- 16) Predsjednik Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore;
- 17) Predsjednik Odbora udruženja za turizam i ugostiteljstvo Privredne komore Crne Gore;
- 18) Direktor Uprave za statistiku;
- 19) Generalni sekretar Zajednice opština Crne Gore.

Član 4

Predsjednik Nacionalnog savjeta je predsjednik Vlade.

Zamjenik predsjednika Nacionalnog savjeta je ministar ekonomskog razvoja i turizma.

Sekretar Nacionalnog savjeta je državni sekretar za turizam u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma.

Predsjednika, zamjenika predsjednika, sekretara i članove Nacionalnog savjeta imenuje Vlada na period do četiri godine, posebnom odlukom.

Član 5

Nacionalni savjet održava sjednice najmanje četiri puta godišnje (jednom kvartalno).

Za razmatranje pojedinih pitanja, sjednici Nacionalnog savjeta na poziv mogu prisustvovati i predstavnici drugih institucija, organizacija, udruženja, ekspertske timovi i pojedinci.

Član 6

Zadaci Nacionalnog savjeta su da:

- podstiče implementaciju definisanih strateških pravaca razvoja turizma u Crnoj Gori;
- razmatra pitanja koja se odnose na promociju destinacije i njenu bolju pozicioniranost na globalnom turističkom tržištu kroz osnaživanje crnogorskog turističkog brenda;
- utiče na kreiranje ambijenta za razvijanje cjelogodišnje turističke ponude, smanjenje sezonalnosti i regionalne neujednačenosti, povećanje turističke potrošnje i prihoda u budžetu, i u konačnom, za podizanje nivoa životnog standarda stanovništva i satisfakcije turista;
- koordinira i prati realizaciju strateških projekata i dokumenata iz oblasti turizma u pravcu održivog upravljanja destinacijom;
- inicira donošenje novih ili izmjene i dopune važeće zakonske i podzakonske regulative radi stvaranja boljeg normativnog i institucionalnog okvira za turistički razvoj u skladu sa međunarodnim propisima i standardima;
- predlaže i koordinira aktivnosti u procesu izgradnje kapitalne turističke infra i supra strukture sa pratećim sadržajima i koordinira i usmjerava proces saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama i potencijalnim partnerima i investitorima;
- predlaže mjere i aktivnosti za prevazilaženje eventualnih prepreka u stvaranju uslova za kvalitetnu pripremu i nesmetano odvijanje turističkih sezona, realizaciju infrastrukturnih projekata i slično;
- inicira i podržava osnivanje savjeta za turizam na nivou opština;
- razmatra i druga pitanja od značaja za razvoj turizma.

Član 7

Stručne i administrativne poslove za potrebe Nacionalnog savjeta vrši Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma.

Član 8

Nacionalni savjet može, radi efikasnijeg i djelotvornijeg ostvarivanja zadataka, obrazovati stalne odnosno povremene radne grupe ili angažovati eksperte iz odgovarajućih oblasti

Radnom grupom iz stava 1 ovog člana rukovodi zamjenik predsjednika.

Član 9

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o obrazovanju Savjeta za turizam („Službeni list CG“, br. 53/13 i 21/17).

Član 10

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: _____

Podgorica, _____ 2022. godine

VLADA CRNE GORE

**Predsjednik,
Dr Dritan Abazović**